

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 11

No. of Printed Pages — 3

VU—22-2—Shukla Yajurved II**वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2010**

शुक्ल यजुर्वेदः

द्वितीय पत्रम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे

पूर्णांक : 40

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येक प्रश्नस्योत्तरमुत्तरपुस्तिकायामेव देयम् ।
- (4) प्रत्येक प्रश्नभागस्योत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।
- (5) प्रथम प्रश्नस्य चत्वारः (i, ii, iii एवं iv) भागाः सन्ति । प्रत्येक भागस्य उत्तरस्य चत्वारः (अ, ब, स एवं द) विकल्पाः सन्ति । समुचित विकल्पस्य उत्तराक्षरं उत्तर-पुस्तिकायां निम्नलिखित तालिकां निर्माय एकस्मिन् स्थाने एव लेखनीयानि ।

प्रश्न क्रमाङ्कः	समुचित उत्तराक्षरम्
1. (i)	
1. (ii)	
1. (iii)	
1. (iv)	

बहुविकल्पाः प्रश्नाः

1. (i) शुक्ल यजुर्वेदस्य शिक्षा अस्ति
 (अ) पाणिनीया (ब) नारदीया
 (स) याज्ञवल्क्यः (द) माण्डूकी । 1
- (ii) ब्राह्मणस्य उपनयनकालातिक्रममायुः
 (अ) विंशवर्षम् (ब) चतुर्विंशवर्षम्
 (स) षोडशवर्षम् (द) अष्टादशवर्षम् । 1
- (iii) शुक्ल यजुर्वेदे अध्यायाः सन्ति
 (अ) पञ्चदश (ब) पञ्चविंशतिः
 (स) चत्वारिंशत् (द) त्रिंशत् । 1
- (iv) दशमाध्याये मन्त्राः सन्ति
 (अ) एकत्रिंशत् (ब) चत्वारिंशत्
 (स) चतुः त्रिंशत् (द) त्रिंशत् । 1

अतिलघूत्तरीया प्रश्नाः

2. क्षत्रियस्य क उपनयनकालः ? 1
3. विवाहस्य कति भेदाः सन्ति ? 1
4. वेदशब्दस्याभिप्रायो लेखनीयः । 1
5. एकशतम् कस्य वेदस्य शाखाः ? 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 1)

6. (i) नवमाध्याये कति मन्त्राः सन्ति ? 1
- (ii) यज्ञोपवीतधारणमन्त्रः लेखनीयः । 1
- (iii) विष्टरे कति दर्भाः भवन्ति ? 1
- (iv) “आयुर्यज्ञेनकल्पताम्प्राणो यज्ञेन कल्पताम्०” इत्यस्य मन्त्रस्य सस्वरं पूर्तिः विधेया । 1
- (v) उपनयन शब्दस्य कोऽभिप्रायः ? 1
- (vi) कति वेदाङ्गानि ? 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 2)

7. (i) इमन्देवाऽअसपत्क्रह० मन्त्रः सस्वरो विलेख्यः । 2
(ii) विष्टरग्रहणस्य मन्त्रो लेखनीयः । 2
(iii) दण्डधारणमन्त्रो लेखनीयः । 2
(iv) भिक्षाचरणे ब्राह्मणस्य कृते किं वाक्यं प्रयुज्यते ? 2
(v) पञ्चभू संस्कारस्य विधिं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत । 2
(vi) “वृष्णऽऊर्मिरसि राष्ट्रदा०” मन्त्रोऽयं कस्मिन्ऽध्याये दृष्टः ? सस्वरम् पूरणीयः । 2

निबन्धात्मकाः प्रश्नाः

8. ॐ भूर्भुवः स्वः तत्सवितु० मन्त्रं प्रपूर्य तस्य उपदेशविधिम् वर्णयत । 3

अथवा

लाजाहोम विधिं सम्यक् वर्णयत ।

9. नवमाध्यायस्य केचित् त्रयो मन्त्राः सस्वराः विलेख्याः । 3

अथवा

सप्तपदीं समासेन लिखत ।

10. वेदस्य महत्त्वं प्रतिपादयत । 4

अथवा

विवाहेमैत्रीकरण विधिं यथाशास्त्रं वर्णयत ।

11. निम्नाङ्कितेषु यथेच्छं मन्त्रत्रयं सस्वरं पूरणीयम् — 4

- (i) पवित्रेस्थो वैष्णव्यौ० ।
(ii) दक्षिणामारोह० ।
(iii) प्रपर्वतस्य वृषभस्य० ।
(iv) अर्षमणभृहस्पतिः० ।
(v) माता रुद्राणां दुहितावसूनां० ।
(vi) इयं दुरुक्तं परिबाधमाना० ।
(vii) देव सवितः प्रसुव यज्ञं० ।